

BULLETIN

JUNI 2010 ÅRGÅNG NR 25

Huvudpersonerna i årets Bulletin: Anna, Mikael, Vilhelm och Åsa

BULLETTINEN utges av Reuterswärdiska Släktförbundet. *Ansvarig utgivare:* Peter Reuterswärd.
Postadress: Sekr. Viveka Eriksson, Strandpromenaden 13, 192 66 Sollentuna. Telefon 08-754 21 61
Epost: tage.eriksson@telia.com *Släktförbundets hemsida:* www.reutersward.info. *Bankgiro:* 236-3117

I detta nr:

INLEDNING 3
Viveka Eriksson, sekreterare

MIKAEL REUTERSWÄRD 4
Minnesord av Per Calleberg

STILLALIVE - MÄNNISKAN
SOM PLATSSEN 5
Anna Hesselgrens senaste projekt

EN SKATTMÄSTARE I UKRAINA 8
Vilhelm Rd berättar minnen från Ukraina

ÅTERVÄNDE TILL BARNDOMSSTADEN . 10
Daniel von Sydow intervjuar Åsa Rd

WWW.REUTERSWARD.INFO 12

MEDDELANDE FRÅN
STIPENDIENÄMNDEN 12

FAMILJESIDAN 12

SKATTMÄSTARENS RAPPORT 13

STYRELSEN 15

Läs om släkten!

Följande skrifter finns att beställa från släktförbundet för 75:- per styck, genom insättning på bankgirokonto nr 236-3117. Ange namn och adress samt vilken skrift det gäller.

Berättelsen om Stamfadern Anders Hof Reuterswärd
– *En Västgöta Ryttare* av Carl A. E. Reuterswärd 1984.

En Östgöta Ryttare Lorentz Peter Reuterswärd berättelsen om stamfaderns son av Carl A. E. Reuterswärd 1988.

Reuterswärdiska Boställen på 1800-talet
– Färdanvisningar och kartor. **Östergötland** av Erik A. Reuterswärd 1976. **Småland** av Göran E. P. Reuterswärd 1993.

Gösta F. P. Rd's "**Lilla gula**", 1979, ättlingar till Anders Hof även på kvinno sidan (stencilupplaga).

Reuterswärdiska Släktboken – Ätten Reuterswärd – Historien, Arvet, Myten. Av Fil.Dr Ulla Johanson. Pris 375:- inkl porto och emballage.

Inledning

Kära släktingar och vänner,

i år är det jag Viveka (sekreterare) och inte vår ordförande Peter som skriver inledningen. Anledningen är att Peters hustru Ingrid är mycket svårt sjuk och dessutom har hans far Ebbe och mor Marianne båda

allvarliga hälsoproblem. Peter måste därför prioritera sin familj framför släktföreningen.

I denna Bulletin kan ni läsa om Mikael, Anna, Vilhelm och Åsa.

Som de flesta av er kanske redan vet har Mikael Reuterswärd (I) gått bort. Mikaelns två vänner Per Calleberg och Jeppe Wikström har skrivit minnesord som ni kan läsa i Bulletinen (Pers) och på hemsidan www.reutersward.info (Jeppe). Som den förste svensk att bestiga Mount Everest är Mikael en av de mest kända av oss Reuterswärdar. Men naturligtvis var han så mycket mer. Kjell Enhager skrev ett mail till mig där han berättar om sin vän och arbetskamrat:

”Jag älskade Micke och det gjorde hela min familj. Micke hade liksom ett eget förhållande till alla i min familj, och jag tror att han var så med alla, personlig, kärleksfull och jag är här för dig... Inte bara full av kärlek utan också med just lek... han lockade leken och barnet ur alla han mötte, det där barnet som så många har glömt och gömt och ersatt med allvar och vardagliga viktigheter. Jag tror att Micke just utifrån sitt lekfulla sinne skapade en enorm kreativitet som jag fick förmånen att uppleva. Hur han alltid såg möjligheter i allt och alla speciellt i de företag och människor som vi mötte i ung, 20 år. Han var inte bara en extremt skicklig föreläsare, en inspiratör i världsklass

utan också en magiker i att hjälpa andra människor att hjälpa sig själva och därigenom utvecklas som människor. Micke var fenomenal att hitta rätt ord för rätt människa vid rätt tillfälle - Micke var skillnaden som gjorde skillnaden... alltid med en glimt i ögat.”

Anna Hesselgren (I) och Vilhelm Reuterswärd (III) (vår förre skattmästare) har skrivit två av artiklarna i årets Bulletin. Anna som är konstnär på heltid, berättar om sitt projekt ”StillAlive - Människan som platsen” och Vilhelm berättar om sina upplevelser i Ukraina, där han för Europeiska Unionens räkning medverkat till ökad effektivitet i Ukrainas statsförvaltning.

Åsa Reuterswärd (I) intervjuades av Daniel von Sydow för ”Uppsala Nya Tidning” och vi fick tillåtelse att ta med intervjun i vår Bulletin.

Under rubriken ”Böcker på nätet” kan ni som har tillgång till nätet få tips om bra länkar. Släktföreningens fem skrifter kan man numera läsa direkt på datorn. En länk till Statens Fastighetsverk leder till en skrift om den svenska ambassaden i Bukarest, en gång hem för min far (Carl Reuterswärd) och hans fem bröder.

Till sist vill jag uppmana er alla att hjälpa oss med artiklar till kommande Bulletiner. Är det inte fantastiskt att vi har en egen släkttidning! Varför inte ägna sommaren, förhoppningsvis lata dagar, åt att skriva ner vad ni minns om era far- eller morföräldrar eller kanske ni, som Anna, kan berätta om er själv och ert yrke? Arbetet med nästa års Bulletin börjar snart och jag tar tacksamt emot artiklar redan nu. Maila mig gärna.

Min e-post-adress: tage.eriksson@telia.com.

*En fortsatt trevlig sommar
önskar er*

Viveka

Mikael Reuterswärd

MINNESORD AV PER CALLEBERG

När jag 1991 klättrade i Nepal hade vi, som landets regler föreskriver, en så kallad Sirdar. En sådan fungerar som förman för bärarna, och vår Sirdar hette Pema Dorje Sherpa. Efteråt höll vi kontakten, men har inte hörts av på många år nu. Mikael Reuterswärd och jag hade också en tätare kontakt under det tidiga 1990-talet, men även den glesnade under senare år. Den 29:e januari i år gick Mikael ur tiden, helt oväntat och bara 45 år gammal. Två dagar senare fick jag lika oväntat ett mejl från Pema, ett märkvärdigt sammanträffande. Kanske var det synchronicitet, C G Jungs begrepp som innebär att till synes orelaterade händelser kan ha ett samband. Pema var också Sirdar på Everestexpeditionen 1990 då Mikael blev första svensk att kliva upp på världens högsta berg. Pema beskrev den expeditionen och hans relation till Mikael som "fun, friendship and a f*ing great time". För Mikael började historien förstås långt tidigare. På den tiden åkte inte noviser till Mount Everest. Fascinerad av berg sedan barnsben, anar man att Everest hägrade för Mikael när han målmedvetet byggde upp bergvanan. På 1980-talet var klättrarna få i Sverige och de etablerade klättrarna hade en klar uppfattning om hur man skulle avancera inom sporten. Antingen kom inte Mikael i kontakt med denna uppfattning eller också struntade han i den. I Chamonix verkade han under en period som assistent till extremskidåkaren Patrick Vallençant och insåg där att bergen var rätt val för honom. Därefter följde en period av dubbelliv, då han gick till jobbet på Alfred Berg i kostym och tillbringade fritiden i Gore-Tex. Tillsammans med

Mikael Reuterswärd

Oskar Kihlborg och Carl-Johan Lagne, trappades höjden och utmaningen upp, via de svenska fjäl- len och Anderna 1987, till Alaska 1988. I Alaska gjorde de andrabestigningen av den otillgängliga Pioneer Ridge på Denalis nordtopp. Först därefter var det dags för Everest. Det var här jag lärde känna Mikael då jag som sekreterare i Svenska Klätterförbundet skrev de rekommendationsbrev som krävdes för att få nödvändiga tillstånd.

Som deltagare i en internationell expedition med bland andra Peter Hillary, son till förstabestigaren Edmund, nådde Mikael 8000 meter 1989. Via goda kontakter ordnades ett nytt tillstånd för 1990, då Mikael till de svenska bergsve- teranernas förtret blev förste svensk på top- pen av Everest. För en icke-klättrare kan detta se ut som kronan på bergskarriären, men för Mikael var det en start. Året därpå vände han i dålig sikt strax under toppen av 8000-meters berget Gasherbrum II, och fick ge upp planerna på att flyga glidskärm från toppen. Mickes energi tycktes utesluten och 1992 befann han sig på K2, världens näst högsta berg, även denna gång i sällskap med Oskar och Carl-Johan. De fick avstå toppen för att rädda en sjuk expeditionsdeltagare, något som lämnade en öppning för Göran Kropp, som året därpå blev förste skandinav på K2.

Micke fick något speciellt i rösten då han talade om Lhotse, världens fjärde högsta berg, som han besteg utan syrgas med Oskar 1994. Det var en

Forts. sid 7

StillAlive - Människan som platsen

ANNA HESSELGREN S ENASTE PROJEKT

Jag bor sedan många år på Kungsholmen i Stockholm och arbetar idag heltid med konsten som jag försörjer mig på. Dessutom håller jag i krokin på Konstnärshuset vid Norrmalmstorg sedan 2003 där jag också är medlem i SKF - Svenska Konstnärernas Förening. Jag har ateljé i Enkehuset som ligger i Vasastan och jag ställer ut regelbundet.

Tillsammans med andra konstnärer jobbar jag i olika gemensamma projekt. Som tex gruppen Gloria som arbetar med performance där jag är en av fyra konstnärer. Tidigare har jag under bl a 90-talet varit verksam i konstnärskollektivet S:t Erik och medverkade i konstnären Kjartan Slettemarks olika performance.

Min utbildning är lång. Bl a har jag gått flera målarskolor i Stockholm såsom Idun lovén, Pernbys Målarskola, men även en konstskola i Milano samt flera års teoretiska studier i bl a filosofi, konstvetenskap och språk på Stockholms Universitet.

När jag blev tillfrågad att skriva i Bulletinen så ville jag gärna berätta om min verksamhet som konstnär och då speciellt om mitt senaste projekt.

Anna Hesselgren

Anna Hesselgren (I), är född i Drottningholm. Dotter till Sven-Gunnar Hesselgren, tandläkare och uppfinnare, och Caroline Reuterswärd. Annas mormor var Mary Reuterswärd, född Nordenfalk, Sveriges första kvinnliga kommunalfullmäktiges ordförande i Arboga 1938-1948. Morfar Gösta Rd var hovjägmästare och slottsfogde under gamle kungen i Drottningholm.

STILLALIVE - MÄNNISKAN SOM PLATSEN

- ett interaktivt projekt i det offentliga rummet

Projektet StillAlive - Människan som platsen (SAMP) föddes som en del av mitt konstnärliga arbete. Den manlige modellen var i sin stillhet som ett slags stillleben. Ett "still life", ett still alive. Arbetet blev så småningom till en serie collage som kom att handla om kroppens bräcklighet och ett betvingande av den rädslan. Sedan övergick det i en mer omfattande fas av existentiell karaktär som undersöker allas vår utsatthet, ensamhet och hemlöshet som några av våra gemensamma grundvillkor i livet. Ett projekt om våra behov av att bli sedda men också om vårt ansvar för varandra. Ur detta föddes så idén om en figur att placera på stan, en i bokstavlig mening utsatt och naken människofigur. En figur släckt om dagen och självlysande om natten. En figur som dygnet runt påminner oss om våra egna livsvillkor.

I mitt arbete med StillAlive - Människan som platsen (SAMP) har jag de senaste åren gjort undersökningar dels om vårt gemensamma offentliga rum, med avstamp i filosofen Rancières texter och tanken på allas jämlikhet och involvering i samhällets utveckling och dels om människans existentiella situation. Jag har använt mig av olika konst- och kulturhistoriska referenser som vävs samman med situationen och platsen till ett flerbottnat verk. Detta ständigt pågående projekt med de 20 till 30 objekten - en liggande människofigur utplacerad i stadens arkitektur - refererar bl a till de avgjutningar av människor man funnit i Pompejis utgrävningar. Men man kan också se en utsatt och hemlös uteliggare i samma figur och då får vi en socialkritisk dimension i projektet. Referenser finns också

Utplacerad figur på Tegnerkyrkogården i Växjö, 2009

till filosofen Herakleitos fragment om människan som en plats för övergångar och att vi alla delar samma livsvillkor.

Första gången jag realiserade projektet var i Stockholm i augusti 2008 med en förberedande utställning på Nationalgalleriet - ett konstnärsdrivet galleri i Gamla Stan i Stockholm. Efter den förberedande utställningen en installation med de självlysande figurerna i ett mörkt rum och en utplaceringsperformance inför publik på WELD, som är en oberoende plattform med inriktning på dans och andra relaterade konstformer och som drivs av koreografen Anna Koch vid Odenplan i Stockholm, oktober 2008. På hemsidan beskriver jag hur själva utplaceringsritualen går till:

" Ett antal självlysande objekt placeras utomhus på olika platser i stadens arkitektur. Objekten läggs väl synliga eller i skymundan och de lyser om natten. Kommer objekten att lösas upp, dematerialiseras eller tas hand om av förbipasserande?

Om man hittar ett av de utplacerade objekten upptäcker man en ingraverad länk och kan därmed gå in på projektets hemsida för ytterligare informa-

tion. Där kan man ta del av dokumentation, läsa mer om hur projektet fortskrider och få instruktioner om hur ett fadderskap går till. "

Projektet möter sin publik i det offentliga rummet. Samtidigt skiljer det sig från idén om offentlig konst eftersom det bara kommer att finnas tillfälligt och personer som hittar dem kan plocka upp dem och bli ägare av figuren.

På så sätt undersöker man det offentliga rummet och skapar frågeställningar. Är det verkligen offentligt och är det till för alla? Genom att se hur länge objektet får vara kvar på sin plats så kan man undersöka hur offentligt rummet egentligen är. Ses det offentliga rummet som någonting privatägt ?

Det egentliga konstverket är handlingen och receptionen, inte själva objekten. Mellanrummet är konstverket. Figurerna blir till koordinater under en tid och de kontrasterar mot varandra eftersom de är platsspecifika. På så sätt speglar de staden i två nivåer, dels den enskilda figuren som speglar en specifik plats, dels figurerna som interagerar med varandra och återger hela staden.

Projektet realiserades efter det en tredje gång på

Växjö Konsthall i maj 2009 och nu är jag inbjuden av Borås Konstmuseum att genomföra projektets fjärde etapp mellan den 20 och 28 augusti 2010 under konstmanifestationen URSÄKTA i de fyra konstfästena i Region Västra Götaland - Borås Konstmuseum, Skövde Konstmuseum, Lokstallet i Strömstad och Dalslands Museum.

Den här gången vill jag att de volontärer som kommer placera ut figurerna i Borås och Skövde ska tillhöra olika yrkesgrupper. Jag kommer att försöka få dem att gå två och två och diskutera sig fram till lämpliga platser för figurerna. Det hela sker i en utplaceringsperformance inför publik som äger rum efter att figurerna har legat samlade i utställningslokalen.

Jag har överlag fått bra respons från pressen. Till etapp 1 och 2 skrev DN/PåStan och Situation Stockholm. Och SvD/Kultur ett helsidesreportage i januari 2009. Smålandsposten gjorde en bevakning inför tredje etappens utplaceringsperformance och en uppföljningsartikel då en familj blivit kränkt av att en figur låg vid deras grav på kyrkogården i Växjö stad. Vill man läsa artiklarna i sin helhet kan man gå in på hemsidan www.stillalive.eu.

Efter Växjö och Borås fortsätter jag arbetet med SAMP # 5 som kommer att gå av stapeln i Tyskland under våren 2011 på KunstGut Bardenhagen. Projektet heter Search - and -Found och realiseras med 15 europeiska konstnärer under ledning av Thomas Holthoff som tidigare var curator för Fraktale IV

Utplacerad figur i Växjö, 2009

2006 i Berlin. På den tyska landsbygden söder om Hamburg skiljer sig de arkitektoniska förutsättningarna och sammanhanget från de tidigare platserna för projektet. Med mindre samhällen, byar och landsbygd med annan topografi, arkitektur och social struktur än stora städer. Det kommer att bli en spännande utveckling på projektet som jag verkligen ser fram emot. Kontakten med den ansvarige för detta konstcentrum fick jag genom Annette och Ulrich von Bismarck-Osten i Lüneburg som ju är släktingar till Reuterswärdarna!

Tanken är sedan att fortsätta med projektet runt om i världen och låta det förändras från gång till gång utifrån den lärdom jag kan dra av de reaktioner och händelser som projektet ger.

Anna Hesselgren
www.stillalive.eu

Forts. Mikael Reuterswärd

liten kompisexpedition, betald ur egen ficka. Det var så han helst ville klättra, enkelt, avskalat.

Stora berg är farliga och Micke fick uppleva flera vänners död, inte minst nya zeeländaren Rob Hall, som dog på Everest 1996. Göran Kropp kände han inte lika väl, men de hyste stor respekt för varandra, och även dennes död torde ha varit kännbar. De levde ju tämligen parallella liv. Kanske var det sådana händelser som fick honom att trappa ner. Inte på äventyr eller upplevelser, men på risker. Mikael Reuterswärd hade blivit lite synonymt med äventyr och under 1990-talet syntes han periodvis frekvent i TV, i reseprogram och Fångarna på fortet. Med

tiden riktade dock Micke blicken alltmer inåt, mot människans psyke, och han engagerade sig i andras utveckling, som coach och föreläsare. Klättring kan vara en resa i sitt eget inre och kanske var detta ett sätt att dela med sig av sina insikter. Hur som helst var hans glädje och energi smittsam, och han lämnar ett kännbart tomrum efter sig.

Hur Pema, som tror på reinkarnation, ska ta beskedet återstår att se.

Per Calleberg

En skattmästare i Ukraina

VILHELM RD BERÄTTAR MINNEN FRÅN UKRAINA

HET SOMMAR I KYIV

Under den varma sensommaren och hösten 2008 var projektet inne i sitt intensivaste skede. Denna heta augustidag är jag och en av projektets korttidskonsulter på besök på State Pension Fund och med oss är också Oleg som är vår tolk. Tillsammans med sex ukrainska kollegor från myndigheten försöker vi kartlägga hur det ukrainska pensionsystemet egentligen fungerar. Det går väldigt trögt. Det kändes som att sitta i en bastu redan klockan nio på morgonen och det har inte blivit bättre vid fyrtiden på eftermiddagen. Oleg kämpar med alla pensionstekniska uttryck. Vi svänger oss med "profit annuity" som vi jämför med "unit-linked insurance".

Det går hyfsat och Oleg hittar alltid rätt term det vet vi sedan länge. Ändå går ekvationen inte ihop. Den ukrainska versionen av en viss försäkringsform tycks inte motsvara det jag är van vid. Vi snubblar vidare med hjälp av ytterligare ett tiotal bladderblocksblad. Ja, tjugotal alltså. Vi kör ju tvåspråkigt även på bladderblocket. Halv sex ger vi oss för dagen. Vi har ytterligare åtta dagars samarbete

Vilhelm Rd i Ville Lviv, Västra Ukraina

Under två år, från 2007 till 2009, befann sig Vilhelm Rd (III) i Kyiv i Ukraina. Uppdraget bestod i att för Europeiska Unionens räkning medverka till ökad effektivitet i Ukrainas statsförvaltning. Projektet genomfördes i nära samverkan med det ukrainska revisionsorganet Main Control and Revision Office och med stöd av 25 korttidskonsulter från Nordirland, England, Italien, Portugal och Sverige. Vilhelm var projektets så kallade Resident Twinning Adviser. Han har numera en medalj som han fått av Julia Tymochenko.

framför oss med State Pension Fund så än finns det tid. Måtte det bara inte vara lika varmt imorgon.

Jag tar bussen hem. Trött som jag är hade jag hoppats slippa men denna eftermiddag är det jag som blir stämpelare. Jag fångar med van hand in de sladdriga biljetterna från mina medpassagerare och kör in dem i stämpeln som sitter mellan två kladdiga fönster. Ibland får jag ett tack tillbaka eller en nick. Jag returnerar rutinerat med ett "budlaska" samtidigt som biljetten skickas tillbaka till ägaren genom en kedja av händer. Att vara stämpelare är rutin på bussarna i Kiev och en del i de oändliga vardagsförändringar som möter mig i min nya omgivning. Som integrationsfrämjare är stämpelrutinen inte tokig alls. Det framkallar visserligen illamående att i en kvalmig krängande buss pilla in papperssnuttarna i den flottiga stämpeln men själva rutinen skapar onekligen en känsla av samhörighet. Jag begriper inget som sägs i bussen och jag kan inte läsa reklamen, men jag duger som stämpelare och blir på så sätt accepterad av mina medresenärer. Min övertygelse är också att mitt "budlaska" uppfattas som om jag vore född i Donetsk. Ingen ler nämligen över mitt uttal.

Den välfyllda gamla Kyiv bussen kränger rejält på kullerstenarna för nu har vi nått den branta backen nedför Volodymyrsky. Bussens krängande övergår i ett hasande vilket indikerar att föraren sannolikt försöker bromsa på de blankslipade kullerstenarna med däck som sedan länge saknat mönster. Vi stannar så småningom en bra bit förbi

hållplatsen och jag trycks bakifrån ut av medresenärerna samtidigt som påstigande trycker på framifrån. Jag kippar efter andan och raglar runt ett tag innan jag förstår att jag sluppit ur bussen levande. Jag är vid flodstranden och ser kryssningsfartygen ligga färdiga att gå mot Krim. Bogserbåtar drar sina fullastade pråmar förbi öarna mitt i Dnepro. Med sina sandstränder är de ett populärt mål utflykter denna tid av året. Efter solbadet kan man gå tillbaka till terminalbyggnadens restaurang och titta på folklivet med ett glas Sovjetskij Champanskoje i handen. Den, även med Kyiv mått mätt, rätt udda restaurangen tycks vara orörd från 30-talet.

KALLA DYGN I NEMIROFF

Viktor är född i Ryssland. Just nu ligger han emellertid under vår minibuss och försöka byta en packning i kardanknuten. Viktor är chaufför för Arkeologiska Institutionen i Kyiv. Vi befinner oss i Nemiroff i sydvästra Ukraina i februari 2009. Här finns Ukrainas säkert bästa vodkaproducent och vi kan skymta fabriken på avstånd bakom den höga ringformade vall som med nästan en kilometers diameter omgärdar oss. Det är en 3000 år gammal boplat. Det är lördag och arbetsdagen börjar sju och slutar arton. Marina Daragan är chef för expeditionen och har bjudit med mig eftersom hon hjälper mig med mina distansstudier vid Göteborgs Universitet. Jag har alltså lämnat mitt projekt över helgen och ägnar mig åt min fritidssysselsättning

Viktor byter packning i kardanknuten

Vallen och reflektorn till laserinstrumentet.

som är historiska studier. Det är plus en grad, det regnar vertikalt och blåser en nordlig byig vind. Innanför vallen som omger oss finns ingenstans att ta skydd. Det enda som finns är en lerig åker fylld av nagelstora keramiska fragment, lika gamla som platsen.

Min uppgift är att plocka och helst definiera dessa skärvor medan Marina mäter höjden och lutning på vallen med sitt laserinstrument. Vi är rejält påbyltade men ingenting tycks bita på kylan och fukten. Hur Viktor står ut under bilen är en olöst gåta.

Desperat föreslår jag framemot tiotiden att få bli dagens kock. Det ger mig nämligen en anledning att göra upp eld. I ryggsäcken har jag svenska makrillar, ukrainsk korv, svensk sill, knäckebröd plus öl och givetvis en flaska Nemiroff. Viktor skiner som en sol och Marina säger att jag räddat livet på henne. Till Viktor's heder hör att han inte ens överväger någon vodka. Bussen måste kunna provköras och ta oss till förläggningen i kväll.

Precis när det sista ljuset försvinner i regnrusket provstartar Viktor bussen. Till allmän förvåning har sex timmar under bussen betalat sig. Kardan är fixad! Viktor är hjälte och frågar om Institutionen kommer at betala packningen. Det är ju deras buss. Marina säger att hon ska försöka men lovar inget. Institutionen har inte ens pengar till löner längre och packningen kostade närmare hundringen.

Vilhelm Rd

Återvändande till barndomsstaden

DANIEL VON SYDOW INTERVJUAR ÅSA RD

Studentnationernas värde har diskuterats på sistone. Vissa politiker tycker att de är onödiga, medan andra roar sig där och kanske träffar sin tillkommande där. Allt detta har Åsa Reuterswärd gjort. Vad hon gjort dessutom, vilket inte många studenter har, är att hon

har vuxit upp på en studentnation.

Hon föddes i Stockholm och hade redan hunnit gå ett och ett halvt år i skolan, när hennes far, Sune Lindquist, blev professor i nordisk och jämförande fornkunskap i Uppsala. Han fick ett erbjudande om bostad som han svårligen kunde tacka nej till: gårdshuset på sin gamla studentnation, Södermanlands-Nerikes, vid S:t Larsgatan.

Vi kom dit någon gång efter jul, runt årsskiftet 1926-27, berättar Åsa Reuterswärd. Hon minns den vackra våningen och trädgården med det stora päronträd, varunder man kunde sitta och dricka saft och kaffe vid tjänlig väderlek. Botanikprofessorn Rutger Sernander månade särskilt om det där trädet. Det ansågs vara Uppsalas äldsta träd och bar riklig frukt. Päronen var egentligen inte så goda att äta, men mamma brukade göra inkokta

päron eller kompott av dem, och det var gott. Men trädet är tyvärr borta nu, lägger hon till.

Där i det gula tvåvåningshuset växte hon alltså upp, och hon minns den "väldiga trafik" av hästar och vagnar med frukt, ägg och potatis från landet som gick förbi på S:t Larsgatan utanför deras fönster, på väg till S:t Eriks torg eller Saluhallen. Hon gick i Lindska skolan, som var flickskola då och där det bara fanns kvinnliga lärare. Till slut bestämde hon och hennes väninna sig för att flytta till Skrapan.

- Det var en charmig skola, och det var ju roligt att där gick både pojkar och flickor. Det var ett roligt år, och sedan kom jag till läroverket, där jag så småningom tog studenten, på latinlinjen, säger hon.

Det var krigsåret när hon var ung student, och hon

engagerade sig i lottarörelsen och gjorde sin krigsinsats på det viset.

- Vi satt nere i telehuset med våra lurar och lyssnade på radiotrafiken från Singö. Och så stickade vi, nästan hela tiden, mest vantar, till militären. Vi satt och läste, vi var ju studentskor nästan allihop. Fast vi pratade förstås en hel del också.

Men det fanns också studier som skulle skötas, i Åsa Reuterswärd's fall i juridik. Fast frågar man varför hon valde juridiken, kommer svaret överraskande:

- Ja, det kan man verkligen undra. Det kanske var mamma som ville. Mamma själv läste konsthistoria, så det var hennes ämne. Och arkeologin var ju pappas. Men det blev ju en jur kand till slut, dummare än så var jag ju inte, säger hon.

Under studietiden träffade hon sin blivande man Erik, också han juridikstuderande. På nationen, förstås! Hon medger att hon egentligen aldrig var någon riktig jurist, och det blev heller aldrig någon karriär i den disciplinen.

- Nej, vi gifte oss och fick barn, och det var ju mycket roligare, säger Åsa Reuterswärd uppriktigt, som inte heller senare tog upp någon karriär inom yrkeslivet.

- Vi kom att bo utanför Stockholm och Erik kom så småningom till kammarrätten och sedan till Regeringsrätten. Mina föräldrar bodde kvar i Uppsala, och ibland cyklade jag och barnen hit och hälsade på dem. Senare tog jag bilen och tog med mamma ut till alla Upplands kyrkor, eftersom det var kyrkokonst som hon var mest intresserad av.

Så småningom blev längtan till Uppsala allt starkare och de flyttade hit.

- Jag tycker det är väldigt roligt att ha kommit tillbaka. Och Uppsala är sig nog väldigt likt. Det omfattande biblioteket har gett många tillfällen till läsning och när vi kommer på besök ligger några Karin Boye-volymer framme.

- Det var mammas. Jag tror att hon kände Karin Boye, och jag tycker att det är roligt att läsa i dem. Men annars blir det mest tidningar numera, tillstår hon.

- Men jag har gudskelov kommit så långt att jag kan slänga tidningarna när jag är klar med dem, avslutar Åsa Reuterswärd.

Daniel von Sydow

Böcker på nätet

WWW.REUTERSWARD.INFO

Nytt på våra webbsidor är att styrelsen beslutat lägga upp de fem skrifter som utgivits i släktförningens regi. Från och med nu kan du alltså i pdf-format ladda ner En västgöta ryttare och En östgöta ryttare, båda av Carl A E Reuterswärd, Reuterswärdska boställen av Erik A Reuterswärd och Göran E P Reuterswärd, Anders Fredrik Reuterswärd av Lennart Norrlin samt Ättlingar till majoren Anders Hof-Reuterswärd av Gösta F P Reuterswärd. Så bege dig till www.reutersward.info och hämta dessa förnämliga publikationer som hittills kostat pengar. Även denna och alla tidigare bulletiner finns på nätet.

På webben hittar du också i bekvämt klickbar form denna länk: www.sfv.se/cms/showdocument/documents/sfv/kulturvarden/2009_02/bukarest.pdf

Länken leder till en artikel hos Statens Fastighetsverk som handlar om Patrik Reuterswärd's bravad som svensk envoyé i Bukarest på 30-talet

Missa inte heller arkivnämndens nyhetsnotiser, som dyker upp lite sporadiskt och inte finns någon

Sveriges ambassad i Bukarest är sedan 1936 inrymt i ett vackert sekelskifteshus vid en av de rumänska huvudstadens paradgator.

REUTERSWÄRDSKA
BOSTÄLLEN
på
1800-talet

Färdanvisningar med
kommentarer
("Baedecker")

annan stans. Du hittar också några minnesord till Mikael Reuterswärd av Jeppe Wikström. Vill du veta vilka som besöker oss och hur ofta? Klicka på den lilla "planetikonen" i vänsterkolumnen.

Om du flyttar eller ändrar andra uppgifter är webben också det snabbaste sättet att anmäla detta. Det är många medlemmar som vi helt saknar adress till – vid varje postutskick kommer ett antal i retur. Adressändringsformuläret kan också användas för att anmäla nya medlemmar enligt den nya lydelsen i stadgarnas §2 (barn till ogifta ättemedlemmar).

Saknar vi din e-postadress? Anmäl även den i samma formulär! E-postadresser är ett billigt och snabbt sätt att nå ut med meddelanden.

*Anders (III)
Webbmästare
anders@reutersward.nu*

Förändringar inom släktföreningen

SEDAN JUNI 2009

Avlidna:

Gunnel Reuterswärd (III), *1911, †28 juni 2009.

Monika Reuterswärd(III) Möller-Nielsen,
*1945, †2 december 2009

Mikael Reuterswärd (I), *1964, †25 januari 2010.

Vår äldste medlem är *Hedvig Hedborg (I)* som firade sin 92:a födelsedag den 25 april 2010.

Vigda

Ulrika Reuterswärd (I) och Bo Fransson, vigda 15 augusti 2009.

Annika Reuterswärd (II) och Sören Strindmar, vigda 7 oktober 2009

Släktföreningen

har 246 registrerade medlemmar.

*Boka redan nu den
8 oktober 2011!
Då är det dags för
Reuterswärdska
släktföreningens 32:a
ordinarie släktmöte på
Riddarhuset!*

**Glöm inte att anmäla förändringar (giftermål, födslar, dödsfall) samt adressändringar till sekreteraren Viveka Eriksson, Strandpromenaden 13, 192 66 Sollentuna.
Epost: tage.eriksson@telia.com eller adressändra på vår hemsida www.reutersward.info**

Meddelande från Stipendienämnden

---

1 oktober 2010 är sista dag för stipendieansökningar!

Släktföreningen delar varje år ut 6.000 kronor i stipendium till några av de unga inom slakten som satsar på utbildning. Förra året delade vi ut denna summa till sex sökande.

Årets ansökningsblankett finns på vår hemsida (www.reutersward.info), så att ni kan göra er ansökan redan före sommaren. Blanketten är i pdf-format med färdiga fält, så att du kan fylla i den på skärmen, sedan skriva ut, underteckna och posta. Det går givetvis också bra att skriva ut den tomma blanketten och fylla i den för hand.

Sänd din ansökan till

Reuterswärdska släktföreningen,
Stipendienämnden

c/o Therese Reuterswärd

Tavastgatan 35

118 24 STOCKHOLM

Tel. 070-774 62 33

therese.reutersward@gmail.com

Stipendienämnden består 2010-2012 av:

Therese Reuterswärd (III)

Anders Reuterswärd (II)

Kjell Reuterswärd (I)

Skattmästarens rapport

FÖR VERKSAMHETSÅRET 2009

Redovisningen av föreningens förmögenhet visas som vanligt här nedan och på nästa uppslag. Totalt värde på portföljen låg per årsskiftet på 5 316 662 kr (f.g. år 3.544.166), en uppgång med 50% jämfört med föregående år.

Världsindex, som vi kan ta som jämförelse, steg under fjolåret med 19% medan Stockholms-börsen steg med 53%. Trots att vårt innehav bara till hälften består av svenska aktier följde uppgången väldigt nära utvecklingen för den svenska börsen. Varför? Den enkla sanningen är att det fanns ganska mycket likvida medel på bank vid förra årsskiftet som inte finns med i uppställningen. Dessa har vi har placerat under 2009. Så jämförelsen blir inte helt rättvisande. Men detta till trots så har vår portfölj haft en bra utveckling under fjolåret tillsammans med börserna i allmänhet.

Vårt finansiella råd i föreningen, bestående av ordföranden, skattmästaren och jag själv, gjorde under hösten 2009 en ordentlig genomlysning av portföljen och kom fram till följande:

Aktieandelen var alldeles för hög, tillika andelen utländska papper. Vi har därför rensat ut en del mindre direktägda svenska aktieinnehav, sålt av CB European Quality Fund, SPP Aktie-indexfond USA, samt lättat kraftigt på innehavet i SHB Europafond. För dessa närmare 600.000 kr plus det vi hade i likvida medel har vi köpt företagsobligationer för 1,2 mkr. Vi har även påbörjat en försäljning av vår hedgefond Ermitage Asset Selection, men där visade det sig att uppsägningstiden var ett kvartal, och när vi närmade oss årsskiftet då kvartalet var till ända så hade fonden fått problem och kunde inte göra rätt för sig. Nåväl, efter några oroliga veckor visade det sig dock att vi fick våra pengar i januari i år.

Avsikten med omstruktureringen av portföljden var således att kraftigt minska exponeringen mot aktiemarknaden och andelen är nu nere i omkring 60% mot f.g. års 80%. Se nedan!

Vi har också varit lyckosamma i denna omgörning genom att vi kunnat parera reavinsterna från alla försäljningar med dito förluster, vilket gjort att vinsten stannat på 23 802 kr. Skatten har på samma sätt kunnat minimeras. Annars är föreningen mycket känslig för omstöpningar i portföljen eftersom dessa omedelbart utlöser reavinster som måste skattas bort.

Vi fortsätter under 2010 på den inslagna vägen genom att placera både Ermitagepengarna och andra medel som frigjorts genom obligationer som löpt ut i nya räntebärande obligationer. Räntan är dock fortfarande oerhört låg och det är därför vanskligt att hitta papper med lagom kort löptid så att vi kan få del av den höjning av räntan som måste komma snart.

En genomtänkt placeringsstrategi innehåller som antytts ovan placeringar i räntebärande obligationer och liknande, eftersom dessa placeringar har låg risk. Man brukar tala om en normalfördelning mellan aktier och obligationer på 50/50 eller 60/40, vilket är en jämnare fördelning än den man förespråkade för bara tio år sedan! Vår portfölj låg förut på 80% aktier och 20% obligationer men är alltså nu nere i 63/37. Med tanke på den turbulens som rådde 2008 och som upprepar sig nu i greklands-krisen så anser vi det vara klokt att inte exponera oss för mycket mot aktiemarknaden.

För att gå vidare till resultatet så har ränteintäkterna minskat som en naturlig följd av den allmänna räntenedgången. Kostnaderna har hållit sig hyfsat stabila, men då har vi inte haft några kostnader för släkthemöte under året heller.

De finansiella intäkterna består helt av reavinsterna på värdepappersförsäljningarna, och upplösningen av periodiseringsfonden är den sista vi gör. Sedan finns de inte kvar längre.

Skattekostnaden har kunnat hållas nere trots reavinsten.

Slutligen bör noteras hur styrelsen har beslutat att disponera årets tillgängliga vinstmedel på 86 934 kr. Som framgår har, såsom tidigare år, 36.000 kr avsatts till stipendier samt 30.000 till nästa släkträff. Vidare har avsatts 17.540 kr till bundet eget kapital beroende på att vinsten vid avyttring av värdepapper, efter dispositioner/skatt, inte får delas ut.

C Wilhelm B

REUTERSWÄRDSKA SLÄKTFÖRENINGENS

styrelse 2010-2012

Peter Reuterswärd (III) Ordförande	Polhemsgatan 31 112 30 Stockholm peter.reutersward@home.se	08-653 86 88 070-319 04 85
Viveka Eriksson (I) Sekreterare	Strandpromenaden 13 192 66 Sollentuna	08-754 21 61 tage.eriksson@telia.com
Anders Reuterswärd (III) Ordinarie ledamot / Skattmästare	Runsavägen 44 168 54 Bromma anders@reutersward.nu	08-3722 52 0732 099 609
Patrik O Reuterswärd (I) Ordinarie ledamot	Ekebydalsvägen 2 182 65 Djursholm	08-755 16 62 famreutersward@yahoo.se
SUPPLEANTER		
Wilhelm Reuterswärd (III) Suppleant	Norrkroken 22 181 65 Lidingö wilhelmr@algonet.se	08-766 62 63 070-593 94 14
Dan Reuterswärd (I) Suppleant	Västerviksvägen 14 182 35 Danderyd	08-656 87 82 dan.reutersward@hotmail.com
Dan Collin (II) Suppleant	Åkerbyvägen 350 187 38 Täby	0708-551 663 dan.collin@live.se
REVISORER		
Fredrik Reuterswärd (III)	Smedsbacksgatan 7 115 39 Stockholm	0706 351-066 fredrik@fredrikreutersward.se
Wilhelm Reuterswärd (II)	Stureplatån 29 181 32 LIDINGÖ	070-369 84 65 wilhelm.reutersward@gmail.com
ARKIVNÄMND		
Per Reuterswärd (III)	Linnégatan 76 115 23 Stockholm	08-660 49 15, 660 87 85 per.reutersward@tele2.se
Louise Ugglå (III)	Runstorp Säteri 4 610 20 Kimstad	070-739 82 38, 011-54424 louiseuggla@spray.se
Carl R Reuterswärd (II)	Disavägen 2 182 63 Djursholm	08-755 89 07 carl@tapwell.se
STIPENDIENÄMND		
Therese Reuterswärd (III) Sammankallande	Tavastgatan 35 118 24 STOCKHOLM	070-774 62 33 therese.reutersward@gmail.com
Anders Reuterswärd (II)		
Kjell Reuterswärd (I)		

LÄS BULLETTINEN

– TIDNINGEN

SOM SKRIVS

AV

REUTERSWÄRDARE

FÖR

REUTERSWÄRDARE

